

Realizácia nástrojov aktívnych opatrení trhu práce (AOTP) zameraných na zvýšenie zamestnateľnosti znevýhodnených skupín

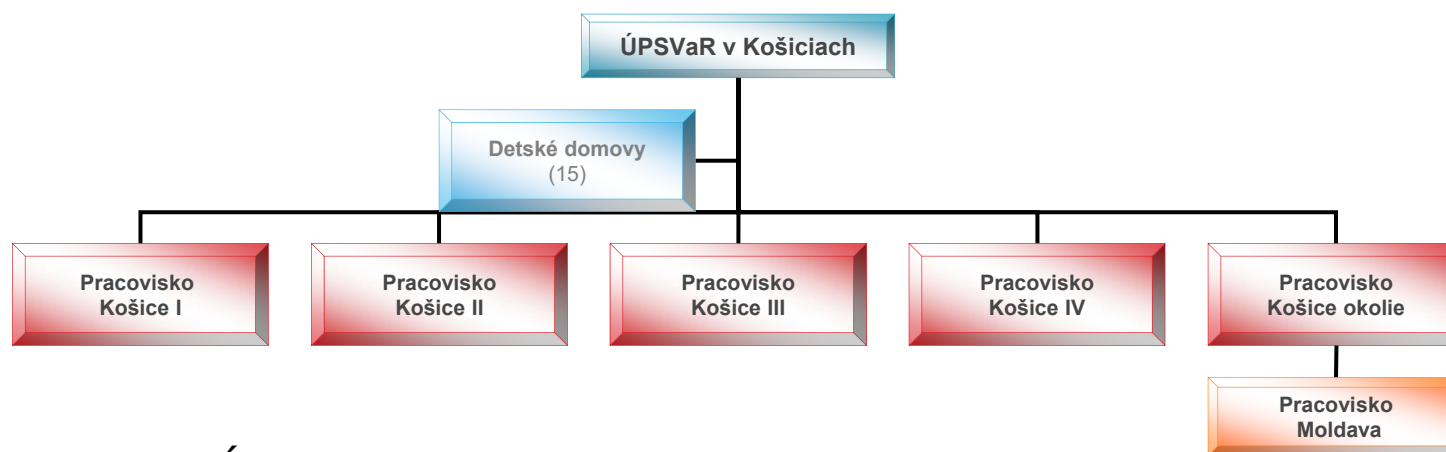
»» Región Košice

Medzinárodný odborný seminár

Programy podpory sociálnej inklúzie znevýhodnených skupín obyvateľov

Bratislava, 17. – 18. máj 2010

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach

▶ ÚPSVaR v Košiciach je

- najväčší úrad na Slovensku počtom zamestnancov (512), v tom za
  - sociálnu oblasť - 230 zamestnancov
  - oblasť zamestnanosti - 190 zamestnancov
  - prierezové činnosti - 92 zamestnancov
- je zriaďovateľom 15 detských domovov
  - zamestnaných cca 850 zamestnancov
- najväčší na Slovensku počtom uchádzačov o zamestnanie (23 387 UoZ)
- druhý najväčší na Slovensku rozlohou územnej pôsobnosti (1776 km²)
  - pôsobnosť - 5 okresov - Košice I, Košice II, Košice III, Košice IV, Košice okolie
  - zriadených 6 pracovísk

Základné údaje o nezamestnanosti

stav k 31.3.2010

	EAO	Stav UoZ celkom	z toho					Disponibilná MN v %
			ženy	UoZ so ZP	absolventi	dlhodoboevidovaní UoZ	disponibilní UoZ	
šice I	31 975	2 972	1 417	102	327	1 147	2 623	8,20%
šice II	38 927	4 264	1 977	82	347	1 644	3 835	9,85%
šice III	17 657	1 752	823	81	108	626	1 559	8,83%
šice IV	29 798	2 600	1 252	110	176	1 025	2 328	7,81%
šice okolie	51 443	11 799	5 130	218	675	6 654	10 928	21,24%
olu Košice	169 800	23 387	10 599	593	1 633	11 096	21 273	12,53%

Vysvetlivky: EAO – ekonomicky aktívne obyvateľstvo

UoZ – uchádzač o zamestnanie

ZP – zdravotné postihnutie

MN – miera nezamestnanosti

Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie (UoZ)

absolvent školy

dlhodoboevidovaní UoZ

UoZ nad 50 rokov

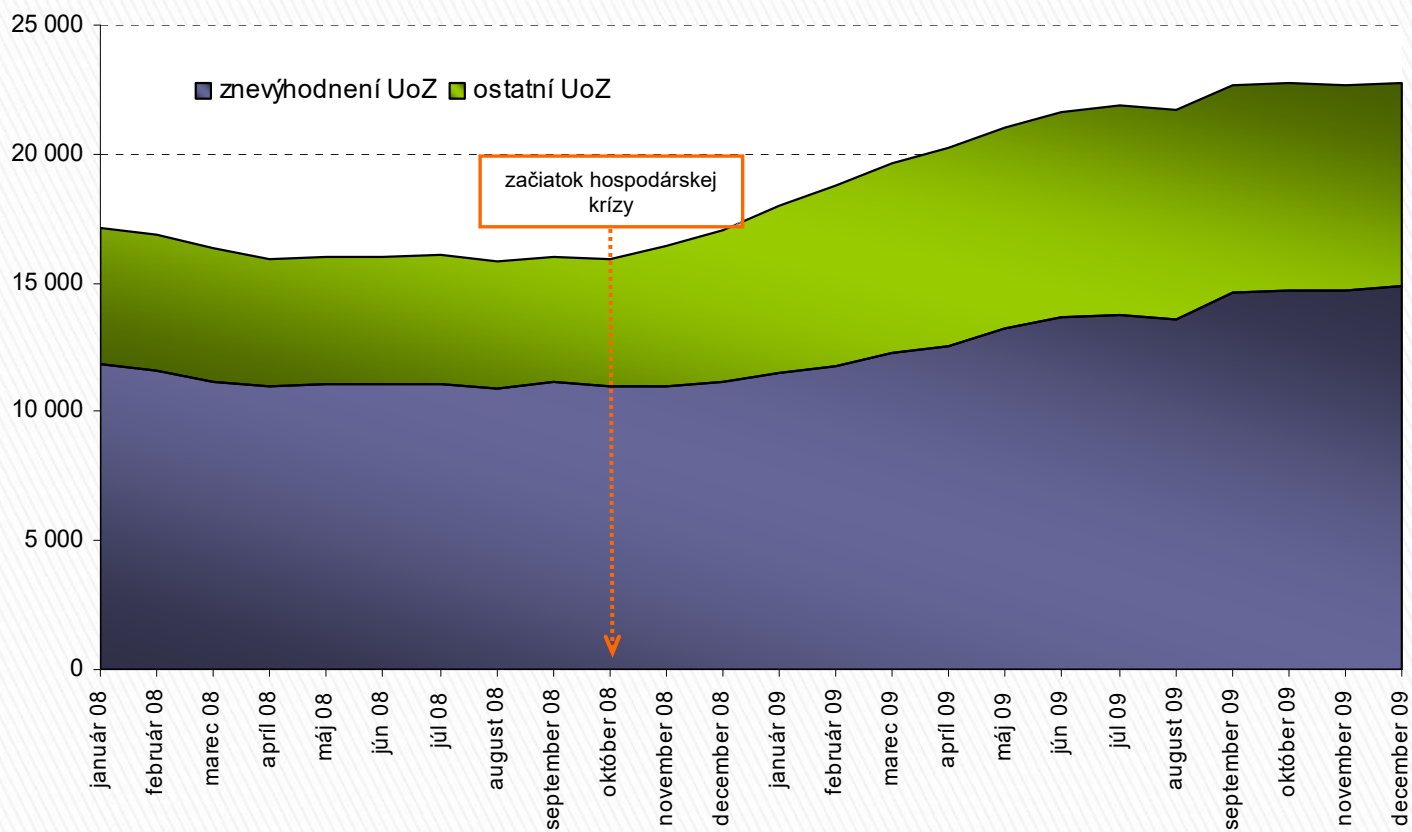
občan so zdravotným postihnutím

občan prepustený zo zamestnania z organizačných dôvodov

občan s ťažkosťami pri zosúladovaní rodinného a pracovného života

..

súčasná legislatíva neumožňuje štatistiky rómov a
nerómov

Vývoj počtu UoZ a znevýhodnených UoZ za roky 2008 a 2009

■ vplyv hospodárskej krízy

Vývoj počtu UoZ a znevýhodnených UoZ v rokoch 2008 - 2009

rok 2008	UoZ spolu	znevýhodnení UoZ	podiel
január	17 089	11 810	69,1%
február	16 857	11 557	68,6%
marec	16 322	11 196	68,6%
apríl	15 958	10 943	68,6%
máj	15 988	11 062	69,2%
jún	16 045	11 113	69,3%
júl	16 072	11 053	68,8%
august	15 808	10 899	68,9%
september	15 969	11 165	69,9%
október	15 917	10 979	69,0%
november	16 469	11 029	67,0%
december	17 031	11 190	65,7%

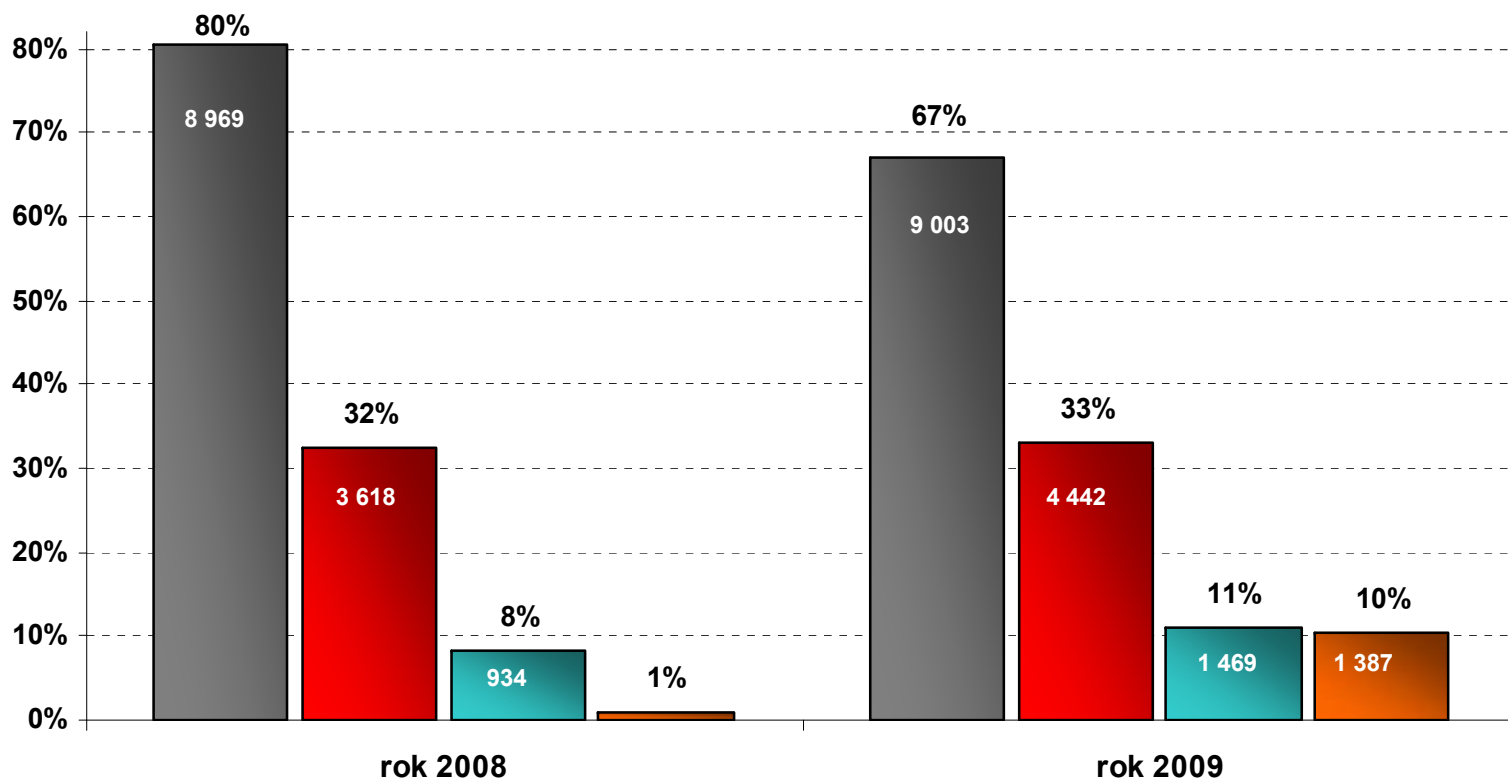
rok 2009	UoZ spolu	znevýhodnení UoZ	podiel
január	17 951	11 502	64,1%
február	18 735	11 753	62,7%
marec	19 675	12 284	62,4%
apríl	20 282	12 586	62,1%
máj	21 044	13 234	62,9%
jún	21 617	13 631	63,1%
júl	21 893	13 765	62,9%
august	21 694	13 607	62,7%
september	22 681	14 583	64,3%
október	22 758	14 693	64,6%
november	22 665	14 746	65,1%
december	22 744	14 848	65,3%

september 2008 – najvyšší podiel znevýhodnených UoZ v evidencii

september 2008 – apríl 2009 – podiel znevýhodnených klesá „vd'aka“ prudkému nárastu počtu UoZ

október – december 2009 – opätovný nárast podielu znevýhodnených spôsobený postupným nadobúdaním znevýhodnenia (dlhodobá evidencia) tých UoZ, ktorí prišli

Podiel niektorých druhov znevýhodnenia na celkovom počte znevýhodnených UoZ

■ dlhodoboevidovaní

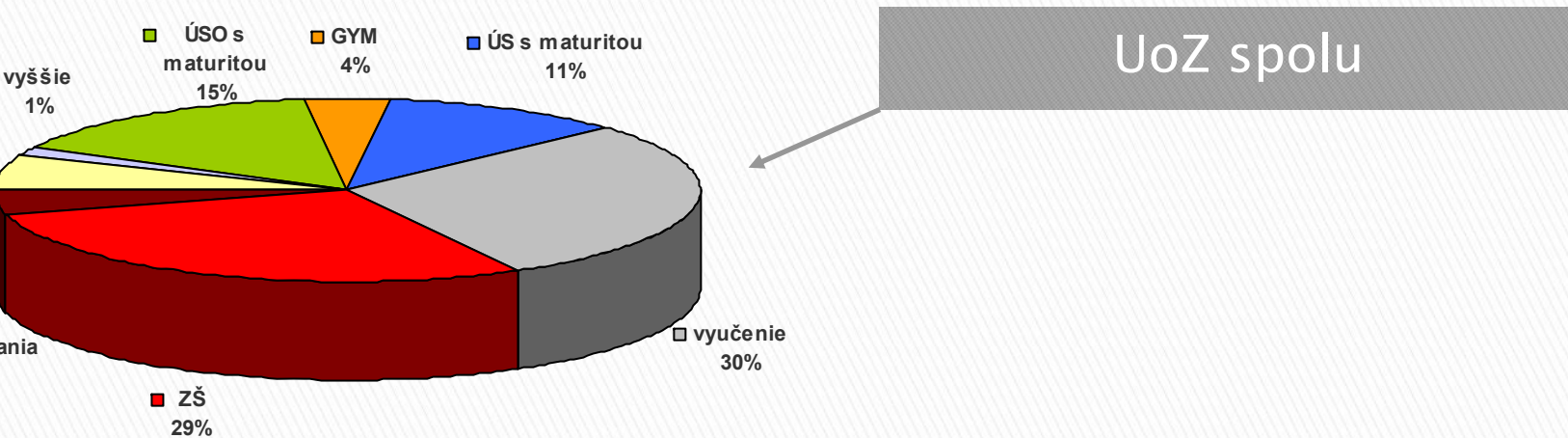
■ občania nad 50 rokov

■ absolventi

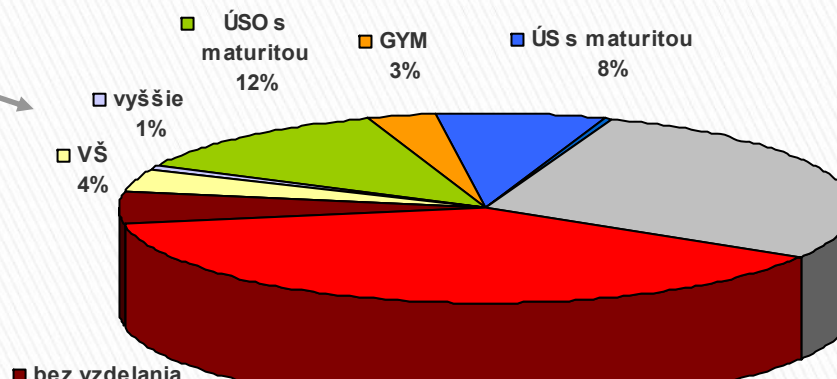
■ organizačné dôvody skončenia PP

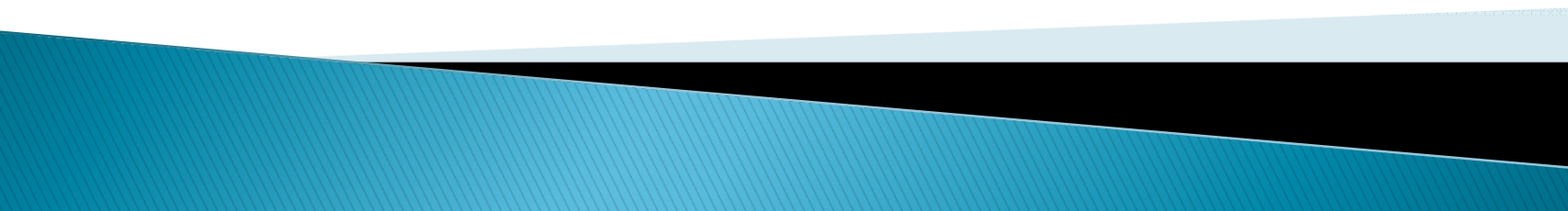
Vzdelanostná štruktúra UoZ

hodoboevidovaní UoZ

Nástroje AOTP zamerané na zvýšenie zamestnateľnosti znevýhodnených UoZ

Externé opatrenia trhu práce v rokoch 2008 – 2009
ÚPSVaR v Košiciach

	2008		2009	
	Podporené miesta	Poskytnutá suma v €	Podporené miesta	Poskytnutá suma v €
Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb	13 813	2 214 100	2 635	457 083
Príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby	975	482 800	311	349 081
Príspevok na podporu udržania zamestnanosti	x	x	2 294	3 179 705
Príspevok na dochádzku za prácou	897	130 769	1 437	316 426
príspevok na vykonávanie absolventskej praxe	348	270 200	595	471 136
Príspevok na podporu vytvorenia nového pracovného miesta	x	x	313	967 642
Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť	204	541 310	240	739 736
Príspevok na zapracovanie znevýhodneného UoZ	1	537	3	1 667
Podpora zamestnávania znevýhodneného UoZ v sociálnom podniku	0	0	0	0
Príspevok na podporu samostatnej zárobkovej činnosti	x	x	0	0
Príspevok na SZČ v oblasti spracovania poľnohospodárskych výrobkov	x	x	0	0
Príspevok na podporu zamestnávania absolventov VzPrTP	0	0	0	0
Príspevok na presťahovanie za prácou	1	888	1	1 328
Príspevok na dopravu do zamestnania	0	0	0	0
Podpora začleňovania znev. UoZ na trh práce	x	x	0	0
Príprava na pracovné uplatnenie občana so ZP	0	0	0	0

Aktivačná činnosť §52, §52a

počty zaradených UoZ

	UoZ	znevýhodnení UoZ	podiel znevýhod. UoZ na celkovom počte zaradených
k 2008	14 788	12 600	85%
k 2009	2 761	2 642	96%

k 30.4.2010 – 1 676 dohodnutých miest

v roku 2009 menej zaradených UoZ na aktivačnú činnosť (AČ)

- obmedzený počet vykonávaní AČ (2x6 mesiacov)
- zaradovanie UoZ na AČ prostredníctvom obcí (zákon 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov)

negatíva:

- nevzniká pracovný pomer, UoZ ostáva v evidencii
- predlžuje dlhodobú nezamestnanosť
- nízka úspešnosť
- prehĺbenie odkázanosti občana na sociálny systém – dávky v hmotnej núdzi

Príspevkov na podporu regionálnej a miestnej zamestnanosti §50i

pre znevýhodneného UoZ

pre rovnaký okruh zamestnávateľských subjektov ako §52, §52a

- obce, mestá, samosprávne kraje, združenia obcí,...
- právnické alebo fyzické osoby vykonávajúce dobrovoľnícku službu

maximálna výška príspevku

- 90% – 80% – 70% z CCP
- najviac 450€ – 400€ – 350€

do 30.4.2010 – 244 dohodnutých miest

pozitíva:

- vzniká pracovný pomer na dobu určitú, najmenej 9 mesiacov
- znižuje dlhodobú nezamestnanosť
- práce s vyššou pridanou hodnotou
- UoZ dostáva mzdu, prispieva do poisťných fondov
- prestáva byť závislý na sociálnych dávkach
- odpracovaná doba sa zarátava do dôchodku
- spoločenské postavenie, sebarealizácia

§50i versus §52, §52a

Absolventská prax §51

získavanie odborných zručností a praktických skúseností
zamestnávateľa

vykonáva sa najviac 6 mesiacov v rozsahu 20 hodín týždenne

pre absolventa paušálny mesačný príspevok vo výške životného
minima – 185 € mesačne

- absolvent = UoZ do 25 rokov veku

počty zaradených UoZ:

	UoZ	znevýhodnení UoZ	podiel znevýhod. UoZ na celkovom počte zaradených
rok 2008	348	256	74%
rok 2009	595	467	78%
rok 2010 (jan.-apríl)	444	337	76%

negatíva:

Projekty zamerané na znevýhodnené skupiny UoZ

»» realizované na ÚPSVaR v Košiciach

Interný projekt „Jeden, dva, tri (Jekh, duj, trin...)“ (r. 2008)

- interný projekt zameraný na inovatívne poradenstvo pre UoZ – Rómov
- oblasti – Orientácia na trhu práce, Kontakt a komunikácia so zamestnávateľom, Právne minimum, Základy práce s PC
  - zaradených 40 UoZ, ukončilo 36 UoZ

Interný projekt „Postavme si krajšiu budúcnosť“ (r. 2008)

- pomocný stavebný robotník pre marginalizované skupiny
  - zaradených 20 UoZ, ukončilo 10 UoZ

Projekt „Druhá šanca – stredisko integrovaného vzdelávania“ (r. 2007)

- dokončenie ZŠ
  - zaradených 15 UoZ, ukončilo 11 UoZ

Rekvalifikačný kurz „Pestovateľ“ (r. 2005)

- získanie vedomostí a základných zručností pri príprave pôdy pre rôzne oblasti pestovania, pri výsadbe zeleniny, kvetov, zelene, pri spracovaní a uskladňovaní plodín
  - zaradených 30 UoZ, ukončilo 30 UoZ

§54 – projekty spracované pre potreby regiónu

- zvárač, robotník v stolárskej dielni, operátor CNC strojov, obsluha vysokozdvížného vozíka a skladový pracovník, stavebný robotník, vodič MHD, šička vo výrobe pre automobilový priemysel
- súčasťou každého projektu je
  - motivačná časť
  - vzdelávanie
  - prax priamo u zamestnávateľa
- každému účastníkovi je po ukončení ponúknuté konkrétne pracovné miesto

Čakávania ďalšieho vývoja...

hrozenia

- dlhodobá nezamestnanosť
- nízka vzdelanostná úroveň
- štruktúra pracovnej sily
- ďalší vývoj a dopady hospodárskej krízy
- zneužívanie sociálneho a odvodového systému (dohody o vykonaní práce)
- prehĺbovanie chudoby (nelegálne osady)

íležitosti

- zmeny v odbornom školstve (centrá odbornej výchovy)
- zmeny v systéme vzdelávania (reforma školstva, systém celoživotného vzdelávania)
- dobudovanie diaľnic
- voľný pohyb pracovnej sily v rámci krajín EÚ

Návrhy, námety, odporúčania...

redefinovať nástroje AOTP

- zredukovať počet nástrojov (menej je niekedy viac...)
- odstrániť nástroje, ktoré predlžujú dlhodobú nezamestnanosť
- zvážiť obligatornosť príspevkov – akceptovať potreby regiónov

řešenie občanov „neumiestniteľných“ na otvorenom trhu práce

- práce vo verejnom záujme, sociálna ekonomika

árodné projekty

- nedostatočne zohľadňujú regionálne rozdiely
- potreba realizácie regionálnych projektov zohľadňujúcich potreby regiónu
- vytvoriť priestor pre širšie využitie §54

amedziť zneužívaniu sociálneho a odvodového systému

- riešiť odvodovú záťaženosť (obmedziť výhodnosť dohôd o vykonaní práce oproti pracovnému pomeru)

omplexný prístup k riešeniu marginalizovaných skupín

Ďakujem za Vašu pozornosť.

Ing. Juraj Briškár
riaditeľ ÚPSVaR v Košiciach